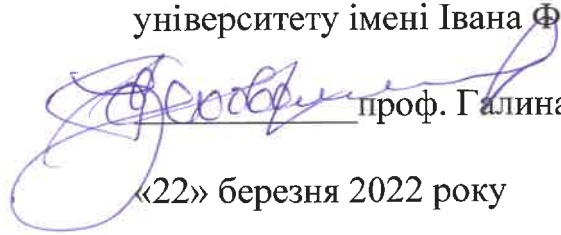

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

 проф. Галина КИРИЧУК

«22» березня 2022 року

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ПСИХОЛОГІЇ**

**ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

за спеціальністю 053 Психологія
(за освітніми програмами «Сімейна психологія» та «Психологія.
Психічне здоров'я особи та спільноти»)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту із психології на другий (магістерський) освітній рівень за спеціальністю 053 «Психологія» базується на стандартах вищої освіти, освітніх програмах та навчальних планах з підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія, затверджених Житомирським державним університетом імені Івана Франка. Вона включає базові дисципліни, які входять до освітньої програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 053 Психологія.

Програма вступного іспиту розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю 053 «Психологія».

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом «бакалавра», «спеціаліста» або «магістра».

Мета вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання та здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія».

Вступний іспит проводиться у письмовій формі і складається з тестових завдань різного рівня складності (I-IV).

Загальна характеристика програми вступного іспиту

Програма вступного іспиту включає:

- I. Перелік розділів і тем.
- II. Основні вимоги до рівня підготовки.
- III. Список рекомендованої літератури.
- IV. Критерії оцінювання знань та вмінь абітурієнтів.

I. Перелік розділів і тем

Вступний іспит для освітнього ступеня «магістр» спеціальності 053 «Психологія» передбачає оцінку знань та умінь студентів з таких курсів:

- загальна психологія;
- вікова психологія
- соціальна психологія.

«Загальна психологія»

1. Предмет психології. Визначення психології як науки: об'єкт та предмет вивчення. Розмежування наукової та побутової психології Історія психологічних вчень: вчення про душу, вчення про свідомість, наука про поведінку, наука про закономірності розвитку психіки. Поняття про психіку, основні функції. Основні форми прояви психіки: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості та їх види.

2. Загальна психологія в системі наук. Структура сучасної психології. Галузі психології з критеріями конкретної діяльності, розвитку та взаємодії особистості та суспільства. Теоретичні та науково-практичні аспекти психології. Завдання сучасної психології. Розкриття принципів психології: детермінізм, єдність свідомості і діяльності, розвиток психіки і свідомості в діяльності, системно-структурний, відображення. Методи психології. Основні методи: експеримент та спостереження. Допоміжні методи: анкети, бесіда, інтерв'ю, психологічні тести, діагностичні методи, вивчення продуктів діяльності.

3. Зв'язок психології з іншими науками. Місце психології в системі наукового знання: зв'язок з природничими, гуманітарними та технічними науками. Зв'язок психології з медичними науками: медициною, психіатрією. Зв'язок психології з технічними науками. Використання методів математичної обробки для аналізу результатів психологічного дослідження. Зв'язок психології з гуманітарними науками: мовознавство, літературознавство, суспільствознавство, історія, економіка, юриспруденція тощо. Взаємозв'язок психології та педагогіки. Врахування закономірностей психічного розвитку дитини у процесі організації навчально-виховного процесу. Філософські принципи як методологічна

основа психологічних досліджень.

4. Мозок і психіка. Будова та властивості нервової системи. Рефлекторна природа психіки. Закони вищої нервової діяльності: іррадіації та концентрації процесів збудження та гальмування, взаємної індукції збудження та гальмування. Закономірності формування динамічних стереотипів. Положення О.Р. Лурії про три блоки мозку і їх основні функції. Взаємодія енергетичного, аналітичного та регуляторного блоків мозку як умова адекватного психічного відображення. Функціональна асиметрія великих півкуль головного мозку.

5. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини. Психіка і свідомість. Функції свідомості як вищий рівень психічного відображення Структура свідомості. Патологічні стани свідомості: пригнічення свідомості, затьмарення свідомості, кома. Основні види затьмарення свідомості. Проблема несвідомого в психології. Класифікація несвідомих психічних явищ.

6. Загальна характеристика особистості. Поняття особистості у психології. Розмежування понять „людина”, „індивід”, „особистість”, „суб’єкт”. „індивідуальність”. Співвідношення біологічного і соціального у структурі особистості: структура особистості за С.Л. Рубінштейном; структура особистості за О.Г. Ковальовим; структура особистості за К.К.Платоновим; структура особистості за А.В.Петровським, за З.Фройдом.

7. Активність особистості. Активність особистості і її життєва позиція. Основні види активності особистості: адаптивна, неадаптивна, нормативна, наднормативна, над ситуативна. Система мотивів її поведінки. Усвідомлювані мотиви особистості: інтереси, переконання, світогляд. Неусвідомлювані мотиви: установки, потяги.

8. Самосвідомість особистості. Самосвідомість особистості: функції, структура, розвиток. Категорія „Я” в психології. Я-концепція та образ Я. Самооцінка та рівень домагань особистості. Психологічний захист особистості. Механізми психологічного захисту. Активний та пасивний психологічний захист.

9. Розвиток особистості. Поняття про розвиток. Рушійні сили розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку особистості. Становлення особистості в процесі соціалізації. Роль активності у розвитку особистості. Культурно-історична теорія Л.С.Виготського.

10. Темперамент. Поняття про темперамент. Історичний зміст термінології у вченні про темперамент. Вчення І.П. Павлова про фізіологічні основи темпераменту. Основні психічні властивості, що характеризують темперамент. Психологічні характеристики типів темпераментів: реактивність, активність, пластичність, ригідність, екстраверсія, інтроверсія, емоційна збудливість. Роль темпераменту в трудовій і навчальній діяльності.

11. Характер. Поняття про характер. Структура характеру. Акцентуація рис характеру. Природні і соціальні передумови рис характеру. Формування характеру.

12. Здібності. Поняття про здібності: визначення здібностей; структура здібностей; загальні, спеціальні здібності. Кількісна і якісна характеристика здібностей. Природні передумови здібностей. Здібності і спадковість. Формування здібностей. Рівні розвитку здібностей: залежність розвитку здібностей від навчання; здібності і інтереси; талант, його походження і структура; геніальність – вищий рівень розвитку здібностей. Здібності і завдання профорієнтації.

13. Діяльність. Активність і діяльність: а) потреба як джерело активності; б) види потреб. Поняття про діяльність. Відмінність діяльності людини і поведінки тварини. Структура діяльності. Керування дією та контроль за нею. Інтеріоризація та екстеріоризація діяльності. Освоєння діяльності: а) виникнення навичок, їх структура; б) взаємодія навичок; в) виникнення умінь; г) формування звичок. Основні види діяльності людини.

14. Увага. Поняття про увагу. Фізіологічні основи уваги: вчення І.П. Павлова, О.О. Ухтомського; сучасні дослідження фізіології уваги. Види і форми уваги. Структура (властивості) уваги. Розвиток та виховання уваги.

15. Відчуття. Поняття про відчуття та сприймання, погляди на природу відчуттів.

Рефлекторна природа відчуттів. Загальні властивості і закономірності відчуттів: а) якість, інтенсивність, тривалість відчуттів; б) пороги відчуттів; в) явище адаптації; явище синестезії і сенсibiliзації; г) компенсаторні можливості відчуттів.

16. Сприймання. Поняття сприймання у психології. Фізіологічні основи сприймання. Характерні особливості сприймання. Сприймання як дія. Спостереження і спостережливості: а) роль моторних компонентів у сприйманні; б) спостереження і умови його ефективності.

17. Види відчуттів та сприймання. Основні види відчуттів: екстероцептивні, інтероцептивні, пропріоцептивні відчуття. Основні види сприймання за модальністю. Сприймання простору. Сприймання руху. Сприймання часу.

18. Пам'ять. Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Запам'ятовування і його види. Відтворення і його види. Уявлення пам'яті і їх особливості. Забування і збереження.

19. Мислення. Загальна характеристика мислення. Розумові дії та мислительні операції. Форми мислення. Процес засвоєння понять. Процес розв'язування задач.

20. Уява. Поняття про уяву. Соціальна природа уяви. Фізіологічні особливості процесів уяви. Процес створення образів уяви: аглютинація, гіперболізація, акцентування, схематизація. Роль уяви в ігровій діяльності дитини і творчій діяльності дорослого.

21. Емоції та почуття. Поняття про почуття та їх роль у практичній та пізнавальній діяльності. Фізіологічні основи почуттів. Теорії емоцій та почуттів у психології: теорія В.Вундта; теорія Джеймса-Ланге; інформаційна теорія П.В. Симонова.

22. Форми переживання почуттів. Основні форми переживання почуттів: емоційний фон; прості емоції; настрої; афект; стрес. Основні емоціональні стани та їх зовнішній вираз. Теорія К. Ізарда. Почуття та особистість. Розвиток емоційної сфери. Почуття і особистість. Вищі почуття та їх види. Розвиток емоційної сфери. Вираження емоцій у людини та тварини. Принципи аналізу виразних рухів людини та тварини.

23. Поняття про волю. Поняття волю. Основні види дій людини: мимовільні, довільні, вольові. Структура вольового акту: простий вольовий акт; складний вольовий акт. Вольова регуляція дій людини. Прийняття рішення. Формулювання наміру. Переборення перешкод. Вольове зусилля. Вольові якості особистості. Поняття про вольові якості особистості. Вольові якості особистості: структура, умови прояву, класифікація. Характеристика основних вольових якостей особистості. Формування вольових якостей.

«Соціальна психологія»

- 1. Соціальна психологія: предмет, завдання, історія становлення та місце у системі наукового знання.** Зв'язок соціальної психології з циклом психологічних та соціальних наук. Завдання соціальної психології.
- 2. Сучасна соціальна психологія в контексті реальних потреб суспільства.** Методичне забезпечення соціально-психологічних досліджень: методи вивчення соціально-психологічної реальності (за Б.Г.Ананьєвим); методи активного соціально-психологічного навчання (за Ю.М.Ємельяновим) – дискусійні, ігрові методи та тренінг сенситивності. Основні напрямки та теорії зарубіжної соціальної психології. Загальна характеристика прикладної соціальної психології та основні напрямки застосування прикладної соціальної психології.
- 3. Соціальна психологія у системі зарубіжного наукового знання.** Біхевіористичний напрям: класичні та неокласичні теорії (теорія оперантного навчання (Б.Скінера), соціально-когнітивна теорія (А. Бандури). Когнітивний напрямок в соціальній психології: структуралізм Ж. Піаже, теорія „соціальних уявлень /репрезентацій/” С. Московічі, Ж.-П.Кодол. та ін. Психоаналітичний напрямок: соціально-психологічні теорії Шутца, К.Юнга, Е.Еріксона, К.Хорні та ін. Гуманістичний напрямок: соціально-психологічні ідеї А.Маслоу, К.Роджерса та ін. Соціально-екологічна теорія У.Бронфенбреннера. Школа групової динаміки: К.Левін, Л.Фестінгер. Соціометричний

- напрям (Д.Морено). Транзакційний напрям (Е.Берн, Е.Кетріл та ін.).
- 4. Проблема спілкування у соціальній психології.** Функції спілкування у системі суспільних та міжособистісних стосунків. Поняття спілкування. Види спілкування. Розвиток спілкування в онтогенезі. Стадії розвитку потреби у спілкуванні, за М.І. Лісіною. Спілкування як форма активності особистості. Єдність спілкування та діяльності.
 - 5. Спілкування як обмін інформацією. Інтерактивна та перцептивна сторони спілкування.** Спілкування як обмін інформацією: структура спілкування, поняття про комунікацію та її різновиди. Вербальні засоби комунікації (мова та мовлення); функції мови. Невербальні засоби комунікації. Інтерактивна сторона спілкування: типи взаємодії в процесі спілкування. Поняття соціальної перцепції: специфіка дослідження соціальної перцепції, механізми міжособистісного сприймання, зміст та ефекти міжособистісного сприймання.
 - 6. Психологічний вплив на особистість та групу у процесі спілкування.** Поняття психологічного впливу на особистість і групу у соціальній психології. Міжособистісний вплив та способи протистояння йому: психологічна конструктивність-неконструктивність впливу; види психологічного впливу та протистояння йому (за О.В.Сидоренко). Види масового психологічного впливу: зараження, умови появи паніки, навіювання і наслідування, мода і чутки.
 - 7. Феномен групи з погляду соціальної психології.** Проблема групи в соціальній психології: поняття соціальної групи, її соціально-психологічні характеристики; класифікація груп. Загальна характеристика великих соціальних груп: основні характеристики великих соціальних груп; психологічні особливості етнічних груп. Соціально-психологічні особливості великих груп: великі організовані та стихійні групи.
 - 8. Мала група в контексті соціально-психологічного пізнання. Динамічні характеристики малої соціальної групи.** Поняття малої групи, її соціально-психологічні характеристики: основні підходи до дослідження малої групи у сучасній соціальній психології; класифікація малих груп; концепції і моделі розвитку малої групи. Динамічні процеси в малій групі: механізми розвитку (ідеосинкразійний кредит лідера; нормативний вплив меншості; внутрігруповий конфлікт; ефекти поляризації і зсуву до ризику); механізми стабілізації (конформність; сумісність і спрацьованість; згуртованість). Нормативний вплив у групі: вплив норм групової більшості; вплив норм меншості. Керівництво і лідерство у малих групах: особливості, теорії походження; стилі і типологія лідерства. Прийняття групового рішення.
 - 9. Проблема соціалізації особистості у соціальній психології.** Соціально-психологічна структура особистості; соціально-психологічні теорії особистості. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості: поняття „соціалізації особистості” у соціальній психології, його загальна характеристика; основні інститути та етапи соціалізації сучасної особистості; механізми процесу соціалізації особистості. Особистість у системі групових відносин: специфіка входження особистості в групу; роль як реалізація статусу і позиції особистості.
 - 10. Особливості соціального розвитку сучасної особистості.** Механізми соціального розвитку особистості: єдність процесів наслідування, імітації та ідентифікації; статево-рольова типізація; соціальна оцінка бажаної моделі поведінки; конформність; негативізм. Стереотипи розуміння соціального розвитку людини: стереотип обмеженості віку соціального розвитку людини; стереотип абсолютизації дитинства; психологічний фаталізм; стереотип абсолютизації задатків та здібностей людини. Моделі соціального розвитку особистості: еволюційна модель; кризова (стрибокподібна) модель; модель трьох фаз; модель гетерохронного розвитку.

«Вікова психологія»

- 1. Об'єкт і предмет, мета і завдання вікової психології.** Структура вікової психології. Значення В.П. Місце вікової психології в системі наук. Вік як основна категорія В.П.Методологічні засади вікової психології. Принципи В.П. Історія розвитку вікової психології.

2. **Методи вікової психології.** Класифікація методів Б.Г. Ананьєва. Характеристика специфічних методів вікової психології. Спостереження та експеримент як основні методи вікової психології. Порівняльний аналіз.
3. **Поняття про психічний розвиток.** Розвиток і формування. Діалектико-матеріалістичне вчення про психічний розвиток. Рушійні сили психічного розвитку. Суперечності психічного розвитку.
4. **Фактори психічного розвитку.** Роль спадковості та середовища у формуванні особистості. Принципи та закономірності психічного розвитку. Показники психічного розвитку.
5. **Кризи у розвитку особистості.** Характеристика вікових криз. Теорія рекапітуляції (С. Холл). Психодинамічний підхід (З. Фройд). Соціогенетичний підхід (Е. Еріксон). Когнітивний підхід (Ж. Піаже). Рівні та стадії морального розвитку дитини (за Л. Кольбергом). Персонологічний підхід (А. Маслоу, Г. Олпорт, К. Роджерс). Культурно-історичний підхід (Л.С. Виготський). Концепція Д.Б. Ельконіна
6. **Психологія пренатального розвитку. Особливості психічного розвитку немовляти.** Фаза новонародженості. Рефлекси та їх значення в житті людини. Криза новонародженості. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку немовляти. Розвиток емоційної сфери у немовлят. Комплекс пожвавлення. Розвиток пізнавальних процесів і моторики у немовлят. Спілкування з дорослими та його вплив на розвиток дитини у віці немовляти.
7. **Особливості психічного розвитку в ранньому дитинстві.** Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в ранньому дитинстві. Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві. Провідна діяльність у ранньому дитинстві. Новоутворення. Прямоходіння та його значення для розвитку дитини раннього віку. Розвиток психічних процесів в ранньому дитинстві. Розвиток самосвідомості дітей раннього віку. Криза 3-х років.
8. **Особливості психічного розвитку в дошкільному віці.** Анатомо-фізіологічні передумови психічного розвитку в дошкільному віці. Особливості розвитку пізнавальної сфери дошкільнят. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність дошкільників. Новоутворення, пізнавальний та розумовий розвиток дошкільника. Розвиток особистості дошкільника. Криза семи років. Психологічна готовність дитини до навчання у школі. Вплив ігрової діяльності на розвиток дитини у дошкільному віці. Загальна характеристика сюжетно-рольової гри. Складові ігрової діяльності. Взаємостосунки дітей у грі.
9. **Загальна характеристика розвитку молодшого школяра.** Анатомо-фізіологічні можливості молодшого школяра. Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра. Провідна діяльність молодшого школяра. Розвиток самосвідомості молодшого школяра. Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра.
10. **Особливості психічного розвитку в підлітковому віці.** Підліткова криза у різних психологічних теоріях. Криза підліткового віку. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітків та її вплив на психічний розвиток. Формування особистості підлітка. Особливості взаємовідносин і спілкування підлітків з однолітками та дорослими. Розвиток пізнавальних процесів у підлітковому віці. Особливості учбової та трудової діяльності підлітків.
11. **Особливості психічного розвитку в юнацькому віці.** Особливості анатомо-фізіологічного розвитку у юнацькому віці. Розвиток самосвідомості і самооцінки юнаків. Особливості формування світогляду у юнацькому віці. Спілкування юнаків з дорослими та однолітками. Дружба і любов у юнацькому віці. Учіння, трудова діяльність та вибір професії у юнацькому віці.
12. **Особливості психічного розвитку в період ранньої дорослості.** Анатомо-фізіологічні особливості періоду ранньої дорослості. Розвиток психічних процесів у період дорослості. Психосоціальний розвиток у період дорослості (особистість, сім'я та робота; встановлення близьких стосунків; батьківство; професійний шлях). Періодизації та задачі розвитку у дорослих (Е. Еріксон, Д. Левінсон, Р. Гулд). Кризи віку дорослості.
13. **Особливості психічного розвитку у віці середньої дорослості.** Фізичний розвиток (психофізіологічні та морфо-функціональні зміни, клімакс та менопауза, сексуальність

у середньому віці). Когнітивний розвиток в період середньої дорослості (плинний та кристалізований інтелект, досвід та майстерність, зміна функцій інтелекту). Психосоціальний розвиток (задачі середнього віку, міжособистісні стосунки, зміни у професійній сфері).

14. **Особливості психічного розвитку у віці пізньої дорослості.** Сучасні уявлення про старіння. Теорії старіння. Анатомо-фізіологічні особливості людей літнього віку. Особливості психічних процесів людей літнього віку. Психосоціальний розвиток у літньому віці. Допомога людям літнього віку. Смерть і помирання: психологічні аспекти. Вплив соціальних установок на упереджене ставлення до людей літнього віку.

II. Основні вимоги до рівня підготовки

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

Програмні результати навчання

- Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
- Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

«Загальна психологія»

Студенти повинні знати:

- особливості загальної психології як науки;
- основні методи психологічного дослідження;
- фізіологічні основи психічної діяльності особистості;
- закономірності розвитку особистості в процесі діяльності, спілкування та між особистісної взаємодії з найближчим соціальним оточенням;
- закономірності та особливості функціонування пізнавальної сфери особистості;
- закономірності та особливості функціонування афективної сфери особистості;
- закономірності емоційно-вольової регуляції діяльності;
- структуру та закономірності розвитку особистості; індивідуально-типологічні властивості та їх вплив на соціалізацію особистості;

Студенти повинні вміти:

- у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначеної мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу;
- формувати мету, конкретні завдання та програми дослідження
- формулювати та перевіряти гіпотези досліджень, аналізувати сутність психічних процесів в залежності від факторів, що на них впливають

«Соціальна психологія»

Студенти повинні знати:

- особливості соціальної психології як науки;
- закономірності розвитку спілкування;
- закономірності та особливості взаємодії в межах малих соціальних груп та їх вплив на особистість;
- особливості та механізми соціального розвитку особистості;

Студенти повинні вміти:

- у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначеної мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу;
- визначати фактори впливу малої соціальної групи на особистість;
- здійснювати характеристику міжособистісних стосунків у малій соціальній групі

«Вікова психологія»

Студенти повинні знати:

- особливості вікової психології як науки;
- закономірності та механізми вікового розвитку особистості;
- розуміти теоретичні передумови аналізу закономірностей вікового розвитку особистості
- закономірності та особливості розвитку в окремі вікові періоди;

Студенти повинні вміти:

- у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначеної мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу;
- визначати фактори, що впливають на розвиток особистості у різні вікові періоди;
- підбирати методи вивчення особливостей розвитку особистості у різні вікові періоди;
- здійснювати аналіз результатів дослідження та визначати особливості розвитку особистості у певному віковому періоді.

III. Список необхідної літератури

Загальна психологія

1. Варій, М. Й. Основи психології і педагогіки / М.Й. Варій, В.Л. Ортинський ; Національний університет "Львівська політехніка" . - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017 . - 547 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
3. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія і практикум. Навчальний посібник., 2017., 352 с.
4. Мирончук М.А. Психология познавательных процессов. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 138 с.
5. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т. Б. Партико. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. - 416 с.
6. Психологія. Підручник / За ред.Ю.Л.Трофімова. – К.: Либідь, 2008. — 560 с.
7. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2010.
8. Пасніченко, А. Е. Психологія пізнавальної сфери особистості: відчуття, сприймання, мислення. Курс лекцій [Текст]. – Чернівці: ВІЦ «Місто», 2013. – 320 с.
9. Савчин М. Загальна психологія: підручник. – Київ: ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.
10. Сонин В.А. Общий психологический практикум. Учебное пособие. – М.: Форум, 2016. - 416 с.

Соціальна психологія

1. Слюсаревський М.М., Хазратова Н.В., та ін. Соціальна психологія. Вид-во : Львівська політехніка – 2019. - 352 с.
2. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 624 с.
3. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с
4. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020
5. Ольшанский Д.В. Психология масс. – СПб.: Питер, 2001. – 368 с. – (Серия «Мастера психологии»).
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. У 2 книгах. Книга 1. Соціальна психологія особистості і спілкування. Київ : Видавництво 21. 2010. - 464 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. У 2 книгах. Книга 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Київ : Видавництво 21. 2010. - 464 с.
8. Поліщук В. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення), Навчально-методичний посібник. Вид-во: Університетська книга, Суми, 2019. - 217 с.
9. Професійно-орієнтовані завдання з психології [Текст] : навч. посіб. / В. В. Горбунова [та ін.] ; за ред. О. Л. Музики ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Соц.-психол. ф-т, Каф. соц. та практ. психології. - [3-є вид., переробл. і допов.]. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 565 с.
10. Майерс Д. Социальная психология. Интенсивный курс. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2000. – С. 34-50.
11. Межличностное общение: Хрестоматія / Сост. и общ. ред. Н.В. Казариновой, В.М. Погольши. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.

Вікова психологія

1. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Скрипченко, Л. В. Долинська [та ін.]. - Вид. 2-е, допов. - К. : Каравела, 2012. - 400 с.
2. Долинська Л.В., Співак Л.М. Геронтопсихологія: Практикум. Хрестоматія: Навч. посібн. – К.: Каравела, 2012. – 240 с.
3. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2000. – 992 с.

4. Крэйн У. Теории развития. Секреты формирования личности. – СПб.: прайм – ЕВРОЗНАК, 2002. – 512 с.
5. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник /С.Б. Кузікова. 2-ге видання, перероблене, доповнене. – Суми : Університетська книга, 2020. – 304 с.
6. Павелків Р. В. Вікова психологія [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.
7. Павелків Р.В., Харченко Є.М. Геронтологія: медико-біологічні та соціально-психологічні аспекти старіння – К: ТОВ "Центр навчальної літератури", 2020. – 476 с.
8. Партико Т. Б. Геронтопсихологія: навчально-методичний посібник. – Львів, 2012. – 136 с.
9. Поліщук В.М. Вікові кризи в підлітковому і юнацькому віці: базові симптомокомплекси : [монографія] / Валерій Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2019. – 478 с.
Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/241045093.pdf>
10. Професійно-орієнтовані завдання з психології [Текст] : навч. посіб. / В. В. Горбунова [та ін.] ; за ред. О. Л. Музики ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Соц.-психол. ф-т, Каф. соц. та практ. психології. - [3-є вид., переробл. і допов.]. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 565 с.
11. Психология возрастных кризисов: Хрестоматия /Сост. К.В. Сельченко. – Мн.: Харвест, 2000. – 560 с.
12. Психология человека от рождения до смерти. – СПб.: Прайм – ЕВРОЗНАК, 2002.
13. Психологія розвитку та вікова психологія: Практикум / Кутіщенко В.П., Ставицька С.О. - К.: Каравела, 2012. - 448 с.
14. Сергєєнкова О.П. Вікова психологія: навч. посіб. / Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури». – 2012. – 384 с.

IV Критерії оцінювання

Характеристика варіанту електронного тестування

Зміст тесту визначається на основі Програми вступного фахового випробування (затвердженої ректором університету)

Загальна кількість запитань тесту – 45.

На виконання тесту виділено 75 хвилин.

Тест складається із завдань трьох форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (30 завдань). До кожного завдання подано варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурєнт обрав і позначив правильну відповідь у відповідному тестовому полі.

2. Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (10 завдань). До кожного завдання подано інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і літерами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та літерам (утворити логічні пари). Завдання вважається виконаним, якщо абітурєнт правильно визначив логічні пари і позначив їх у відповідних тестових полях.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності (5 завдань). До кожного завдання подано перелік дій (понять, формул, характеристик тощо), позначених літерами, які потрібно розшифрувати у правильній послідовності. Завдання вважається виконаним, якщо абітурєнт правильно визначив та позначив послідовність всіх запропонованих подій у відповідному тестовому полі.

Схема оцінювання тесту:

1. Завдання з вибором правильної відповіді оцінюється в 0 або 1 тестовий бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не вказано.

2. Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) оцінюється в 0,1,2,3,4,5 тестових бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність (логічну пару); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності оцінюється в 0, 1, 2, 3, 4 тестових бали: 4 бали, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; 3 бали, якщо правильно вказано першу та останню події; 2 бали, якщо правильно вказано другу та третю події; 1 бал, якщо правильно вказано або першу, або останню подію; 0 балів, якщо неправильна жодна із вказаних подій, або відповідь не дано.

Кількість завдань фахового вступного випробування

Рівень	Кількість завдань	Максимальна кількість балів за одне завдання	Сума балів
1.	30	1	30
2.	10	5	50
3.	5	4	20
Разом	45	-	100

Абітурент отримує 100 балів під час початку виконання вступного випробування. Максимальна оцінка за вступне випробування 200 балів.

Голова атестаційної комісії

Інна ЗАГУРСЬКА